

Beyond Google Earth - een betoog en een oproep tot actie

Twee jaar geleden schetsten we in VI Matrix [Mussche en Janssen, 2005] het concept van de 'Basiskaart Nederland'. Dit is een nog virtueel concept van een op elkaar afgestemde set midden- en grootschalige geo-bestanden, te weten:

- de grootschalige Basis Kaart Nederland (GBKN);
- de TOP10NL;
- het Nationaal Wegen Bestand (NWB);
- het Digitaal Topografisch Bestand (DTB);
- het actueel hoogtebestand Nederland (AHN);
- de Basis Beheer Kaart (BBK) van Prorail;
- Data en Informatie Nederlandse Ondergrond (DINO)¹⁾.

We stelden dat de Basiskaart Nederland een oplosbaar prisoners dilemma is.

De weg naar een meer integrale benadering

Kijkend naar het veld zien we nu hoopgevende ontwikkelingen in de richting van een meer integrale benadering:

- medio 2006 is het GI-beraad ingesteld;
- een traject van meerdere jaren heeft uiteindelijk geleid tot consensus over de GBKN. Dit moet de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) worden, en alle bronhouders van grootschalige topografie doen mee;
- Rijkswaterstaat stelt voor het AHN en het NAP ook in te brengen in dit bestand. Rijkswaterstaat is daarbij tegenstander van het in rekening brengen van kosten aan derden. Bovendien lijkt de samenwerking tussen partijen in het AHN toe te nemen en wordt er gekeken naar schaalvergroting (en dus samenwerking) in de inwinning;

*Ir. H.C. Janssen en
drs. M.C. Mussche,
partner respectie-
velijk adviseur
van KplusV orga-
nisatieadvies.*

1) DINO stond nog niet genoemd in het oorspronkelijke rijtje, maar is ons inziens een belangrijke toevoeging.

Driedimensionale weergave. (bron: Rijkswaterstaat)



- een belangrijk issue blijft de al dan niet vrije beschikbaarheid van overheidsinformatie. We constateren voorzichtig dat de argumenten van voorstanders als Rijkswaterstaat en diverse provincies meer weerklank vinden. Een recent onderzoek [Zeeuw, 2007] van onder meer Kees de Zeeuw en professor Arnold Bregt van Wageningen UR bevestigt een nationale en internationale ontwikkeling in de richting van een ruimere beschikbaarheid van overheids-(geo-)informatie. Voor onder meer de onderzochte bestanden AHN, NWB en DTB-droog en -nat blijkt de overheid zelf het meest van een vrijere beschikbaarheid te profiteren. De belangrijkste aanbeveling is dan ook om overheidsdata vrij beschikbaar te stellen. Dit vanuit maatschappelijk en intern overheidsbedrijfsmatig perspectief. Daarbij wordt aanbevolen om hiervoor een algemene beleidslijn te ontwikkelen en algemene gebruikswaarden op te stellen voor geo-bestanden van de overheid;
- Last but not least signaleren we de opkomst van Google Earth als platform. We verwijzen bijvoorbeeld naar het interessante artikel van Paul van Asperen en Wim Blanken [Asperen, 2006] over de mogelijkheden van Google Earth om publieke RWS-data te ontsluiten: 'Verder denkend zou Google Earth voor de gehele overheid een mogelijkheid zijn om geo-gerelateerde informatie voor de burger te ontsluiten.'

Google Earth als katalysator

De snelle groei van Google Earth maakt duidelijk dat er bij het brede publiek behoefte is aan geo-informatie en aan (administratieve) data gekoppeld aan geo-informatie. Het gaat om

meer dan alleen luchtfoto's. Het aanbod creëert de vraag. Google koopt vele soorten data op en de gebruikers koppelen er professionele en amateur-informatie aan. Een zeer levende gemeenschap van betrouwbare en minder gegarandeerde informatie. Op vele sites en in tijdschriften wordt weer gebruik gemaakt van de Google Earth informatie. Het is aannemelijk dat deze vraag nog verder groeit. Ook de publieke sector ontdekt nu al de presentatiemogelijkheden van Google Earth, denk bijvoorbeeld aan:

- De Nieuwe Kaart van Nederland van VROM en Nirov;
- De kustfoto's van het Rijksinstituut voor Kust en Zee;
- Grafische presentaties door het NOS-Journaal;
- etc.

De gebruiksmogelijkheden zijn groot, de verdere ontwikkelingsmogelijkheden nog groter. Denk aan kwalitatief nog betere luchtfoto's, betere topografische informatie en het verder toevoegen van de derde dimensie. Google Earth werkt als katalysator in de verspreiding van geo-informatie.

Een stap verder

Het is bij een dergelijke onstuimige groei wel van belang om een kanttekening te plaatsen. De kwaliteit van de door Google Earth zelf aangekochte en gebruikte geo-data laat nu nog te wensen over, er is geen kwaliteitscontrole, er wordt niet gewerkt volgens open standaarden en Google heeft zijn eigen agenda. Het commerciële bedrijf Google gaat zijn eigen weg. Dat is niet te vermijden en misschien ook wel het beste voor de ontwikkelsnelheid. Maar het kan wellicht nog beter. Het succes van Google Earth (en Google Maps) roept de vraag op waarom niet de met publiek geld gefinancierde geo-data op een vergelijkbare manier wordt aangeboden. Wij beschikken in Nederland over een grote hoeveelheid data met wel een kwaliteitsborging en wel mogelijkheden voor inspraak: van GBKN tot hoogtebestanden, kadastrale data, satellietfoto's²⁾, van authentiek tot niet-authentiek. Alles voorzien van duidelijke metadata afkomstig van de bronhouder. Overigens bestaat het al, zij het op beperkte schaal. Binnen gemeenten functioneren al applicaties die o.m. TOP10NL,



Driedimensionale weergave. (bron: Rijkswaterstaat)

GBKN, Kadasterkaart en luchtfoto's als lagen presenteren. Dit is echter nog voor intern gebruik, als intranetapplicatie, o.m. vanwege rechten. De verdere ontwikkeling van de basisregistraties geeft hier nog een extra impuls aan.

De oproep

De basisregistraties worden nu stap voor stap gerealiseerd. De geo-informatie is hierbinnen een fundamenteel onderdeel. Verder integratie en ontsluiting is nog in de ontwerpfase. Ontsluiting van administratieve en geo-informatie via één breed (overheids)portaal, ligt op termijn wel voor de hand. Google heeft laten zien hoe informatie nu al breed ontsloten kan worden. De burger is er snel vertrouwd mee geraakt. Het is een de facto standaard geworden.

Gelet op de bovengenoemde ontwikkeling roepen we op tot een proactieve houding bij de bronhouders bij de overheid. Indien de overheden erin slagen in ieder geval de beoogde authentieke data via een dergelijke weg vrijelijk beschikbaar te stellen aan de markt, dan is dat een stap voorwaarts en een stap 'beyond Google Earth'. Bij voorkeur wordt ook de niet-authentieke data beschikbaar gesteld. Op die wijze wordt voorkomen dat de markt kiest voor suboptimale data, die vervolgens weer door overheden worden gebruikt. We hebben de data, de bedrijven die het kunnen maken en de innovatiekracht om diensten te ontwikkelen voor gebruik binnen en buiten de overheid. Google heeft de burger laten zien dat het kan. Nu de professionaliseringsslag 'beyond Google Earth': Nederland in drie dimensies (onder en boven het maaiveld) met daaraan gekoppeld alle relevante geo- en administratieve data. ■

Literatuur

- Asperen, Paul van en Wim Blanken, *De (on)mogelijkheden van Google Earth*. Geonieuws 2006-1.
- Mussche, Martijn en Herman Janssen, *Basiskaart Nederland stelt kaartbeheerders voor prisoners dilemma*. VI Matrix 95, april 2005.
- Zeeuw Msc. C.J. de, prof.dr.ir. A.K. Bregt, *Vrijgeven van overheids(geo-)informatie*. Geo-Info, 2007-1.

²⁾ Binnenkort komen satellietopnames beschikbaar met een nauwkeurigheid van 0,5 meter. Mutaties worden daarmee snel zichtbaar op een voor vele toepassingen al voldoende schaalniveau.